

Sygn. akt I KZP 17/20

POSTANOWIENIE

Dnia 13 października 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jerzy Grubba

SSN Dariusz Kala

Protokolant Edyta Demiańczuk - Komoń

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Małgorzaty Kozłowskiej

w sprawie **M. B.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 13 października 2021 r.,

przekazanego na podstawie art. 441 § 1 k.p.k. przez Sąd Okręgowy w O.,
postanowieniem z dnia 18 grudnia 2020 r., sygn. akt VII Kz (...), zagadnienia
prawnego wymagającego zasadniczej wykładni ustawy:

**„Czy zarządzenie w trybie określonym w art. 65 k.k.w.
wykonania zastępczej kary pozbawienia wolności za karę
ograniczenia wolności powoduje, że zachodzi potrzeba wydania
nowego wyroku łącznego w myśl art. 575 § 1 k.p.k.?”**

p o s t a n o w i ł

odmówić podjęcia uchwały.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 5 lipca 2010 r. Sąd Rejonowy w O., w sprawie VII K (...)/10,
wymierzył M. B. karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym
zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat tytułem próby oraz zobowiązał go do
powstrzymania się od nadużywania alkoholu. Postanowieniem z dnia 19 lipca

2011 r. Sąd Rejonowy w O. zarządził wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności.

Następnie Sąd Rejonowy w O. wyrokiem z dnia 12 listopada 2018 r., w sprawie II K (...)/18, wymierzył M. B. karę 6 miesięcy pozbawienia wolności. Z kolei wyrokiem z dnia 1 sierpnia 2019 r., w sprawie II K (...)19, Sąd Rejonowy w O. wymierzył M. B. dwie kary roku i 6 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej pracy na cele społeczne w wymiarze 24 godzin w stosunku miesięcznym. I jako karę łączną orzeczono karę 2 lat ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 24 godzin w stosunku miesięcznym.

Wyrokiem łącznym z dnia 27 maja 2020 r. Sąd Rejonowy w O., w sprawie II K (...)20, połączył skazanemu M. B. na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k., art. 86 § 1 k.k. i art. 569 § 1 k.p.k. karę 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczoną w sprawie II K (...)18 i karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, orzeczoną w sprawie VII K (...)10, w ten sposób, że wymierzył mu karę łączną 9 miesięcy pozbawienia wolności. W kolejnych punktach wyroku Sąd umorzył na podstawie art. 572 k.p.k. postępowanie w pozostałym zakresie, to jest co do wyroku wydanego w sprawie II K (...)19, a na podstawie art. 576 § 1 k.p.k. pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w połączonych wyrokach, a nie objęte wyrokiem łącznym, pozostawił do odrębnego wykonania. Następnie Sąd zaliczył na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności okresy rzeczywistego pozbawienia wolności oraz orzekł o kosztach postępowania.

Powyższy wyrok został zaskarżony apelacją przez obrońcę skazanego. Sąd Okręgowy w O. wyrokiem z dnia 21 września 2020 r., w sprawie VII Ka (...), zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Postanowieniem z dnia 10 czerwca 2020 r., w sprawie II K (...)19, Sąd Rejonowy w O. uwzględniając wniosek kuratora złożony na podstawie art. 65 § 1 k.k.w. zarządził wobec skazanego M. B. wykonanie zastępczej kary 360 dni pozbawienia wolności w zamian za niewykonaną karę 2 lat ograniczenia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w O. z dnia 1 sierpnia 2019 r., w sprawie II K (...)19. To postanowienie nie zostało zaskarżone.

M. B. złożył w dniu 2 października 2020 r. do Sądu Rejonowego w O. kolejny wniosek o wydanie wobec niego wyroku łącznego z uwagi na orzeczenie kary

zastępczej 360 dni pozbawienia wolności w zamian za karę 2 lat ograniczenia wolności. Postanowieniem z dnia 16 października 2020 r., w sprawie VII K (...) /20, Sąd Rejonowy w O. umorzył postępowanie o wydanie wyroku łącznego wskazując jako podstawę tej decyzji art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. Przepis ten nakazuje niewszczywanie postępowania karnego, a umorzenie postępowania wszczętego, jeżeli postępowanie co do tego samego czynu tej samej osoby zostało prawomocnie zakończone. Uzasadniając postanowienie Sąd wskazał, powołując się na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 stycznia 2008 r., IV KK 498/07, że przesłanka ta zachodzi również w postępowaniu w przedmiocie wyroku łącznego, gdy po wydaniu prawomocnego wyroku łącznego lub postanowienia o umorzeniu postępowania w tym przedmiocie, złożony zostanie ponowny wniosek o wydanie wyroku łącznego w odniesieniu do tej samej osoby i tych samych wyroków skazujących.

To postanowienie zostało zaskarżone w całości przez skazanego. W zażaleniu podniósł, że po wydaniu wyroku łącznego została orzeczona wobec niego kara zastępcza pozbawienia wolności w zamian za karę ograniczenia wolności orzeczoną w sprawie II K (...) /19, dlatego istnieje podstawa do wydania nowego wyroku łącznego. Rozpoznając zażalenie Sąd Okręgowy w O. uznał, że ujawniło się zagadnienie prawne wymagające zasadniczej wykładni ustawy. Postanowieniem z dnia 18 grudnia 2020 r., w sprawie VII Kz (...), na podstawie art. 441 § 1 k.p.k., odroczył rozpoznanie sprawy i przekazał Sądowi Najwyższemu do rozstrzygnięcia zagadnienie prawne przytoczone na wstępie.

Uzasadniając wydane postanowienie Sąd Okręgowy w O. przytoczył argumentację powołaną przez Sąd Rejonowy w O. w postanowieniu z dnia 27 września 2020 r., dla uzasadnienia jego decyzji o umorzeniu postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego. Odnośnie przyczyn przedstawienia Sądowi Najwyższemu pytania prawnego, Sąd Okręgowy w O. stwierdził, że nie są mu znane orzeczenia Sądu Najwyższego dotyczące problemu zaistniałego w badanej sprawie. Sąd Najwyższy wprawdzie wielokrotnie wypowiadał się o potrzebie wydania nowego wyroku łącznego, ale tylko odnośnie sytuacji, w której pojawił się „nowy” wyrok. Podobne stanowisko znaleźć można w doktrynie prawa karnego, w

której także potrzeba wydania nowego wyroku łącznego uzasadniana jest pojawieniem się kolejnego wyroku.

Sąd Okręgowy w O. wskazał jednak, że to przywołane stanowisko Sądu Najwyższego nie odnosi się do konsekwencji wywołanych wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 czerwca 2019 r., w sprawie P 20/17, w postaci utraty mocy przez art. 87 § 1 k.k. w zakresie obligatoryjnego łączenia kary ograniczenia wolności (po odpowiedniej zamianie) z karą pozbawienia wolności. Zauważył też, że kierując się treścią tego wyroku Sąd Rejonowy w O. w wyroku łącznym z dnia 27 maja 2020 r., w sprawie II K (...)/20, nie podjął decyzji o połączeniu kary orzeczonej w sprawie II K (...)/19 uznając, że skazany będzie wykonywał karę 2 lat ograniczenia wolności.

Dlatego, zdaniem Sądu Okręgowego w O., nie ma przeszkód do wydania „nowego” wyroku łącznego w wyniku rozpoznania ponownego wniosku w zakresie tych samych spraw, ale w sytuacji, gdy z karą „bezwzględną” pozbawienia wolności podlegać łączeniu będzie kara pozbawienia wolności, która status „bezwzględności” jako kara uprzednio „warunkowa” uzyskała dopiero po zarządzeniu jej wykonania.

Prokurator Prokuratury Krajowej wniósł o odmowę podjęcia uchwały. W jego ocenie przedstawione przez Sąd Okręgowy w O. zagadnienie prawne nie spełnia przesłanki „wymogu zasadniczej wykładni ustawy”. Sąd nie sprecyzował na czym polegają jego wątpliwości i dlaczego uznał, że mają one charakter uprawniający do skorzystania z instytucji, o której mowa w art. 441 § 1 k.p.k. Nie podjął również próby wyjaśnienia wątpliwości co do wykładni przesłanki „potrzeby wydania nowego wyroku łącznego”, o której mowa w art. 575 § 1 k.p.k. Z postanowienia Sądu Okręgowego w O. wynika, że Sąd ten chciałby, aby to Sąd Najwyższy rozstrzygnął rozpoznawaną przez niego sprawę. Jeśli zaś chodzi o znaczenie zarządzenia w trybie określonym w art. 65 k.k.w. wykonania zastępczej kary pozbawienia wolności za karę ograniczenia wolności z perspektywy potrzeby wydania nowego wyroku łącznego, to zdaniem prokuratora Prokuratury Krajowej nie stanowi ono podstawy do wydania takiego orzeczenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przekazanie do rozpoznania Sądowi Najwyższemu zagadnienia prawnego w trybie art. 441 § 1 k.p.k. jest możliwe jedynie wówczas, gdy łącznie spełnione są następujące przesłanki:

- w postępowaniu odwoławczym wyłoniło się "zagadnienie prawne", czyli istotny problem interpretacyjny, a więc taki, który dotyczy przepisu rozbieżnie interpretowanego w praktyce sądowej lub przepisu o wadliwej redakcji albo niejasno sformułowanego, dającego możliwość różnych przeciwstawnych interpretacji,

- zagadnienie to wymaga "zasadniczej wykładni ustawy", czyli przeciwdziałania rozbieżnościom interpretacyjnym, już zaistniałym w orzecznictwie bądź mogącym - z uwagi np. na istotne różnice poglądów doktryny - w nim zaistnieć, które to rozbieżności są niekorzystne dla prawidłowego funkcjonowania prawa w praktyce,

- pojawiło się ono "przy rozpoznawaniu środka odwoławczego", a więc jest powiązane z konkretną sprawą, i to w taki sposób, że od rozstrzygnięcia tego zagadnienia prawnego zależy rozstrzygnięcie danej sprawy (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 czerwca 1993 r., I KZP 14/93, Wokanda 1993, nr 11, s. 8, LEX nr 22115; z dnia 19 stycznia 2012 r., I KZP 20/11, OSNKW 2012, z. 1, poz. 4; z dnia 27 lutego 2013 r., I KZP 1/13, OSNKW 2013, z. 5, poz. 38; z dnia 24 sierpnia 2016 r., I KZP 5/16, OSNKW 2016, z. 10, poz. 66 oraz R. A. Stefański, Instytucja pytań prawnych do Sądu Najwyższego w sprawach karnych, Kraków 2001, s. 264-299).

Badając wystąpienie tych warunków w niniejszej sprawie stwierdzić należy, że spełniony został jedynie ostatni z nich. Nie ulega wątpliwości, że Sąd Okręgowy w O. wydał postanowienie z dnia 18 grudnia 2020 r., w sprawie VII Kz (...), orzekając jako sąd odwoławczy i od rozstrzygnięcia tego zagadnienia zależy rozpoznanie tej sprawy. Natomiast pierwszego i drugiego z wymienionych wyżej warunków, tenże Sąd już nie zdołał wykazać. Użyta bowiem przez niego (wyłącznie) argumentacja nie wskazuje na to, aby w badanej sprawie rzeczywiście wyłoniło się „zagadnienie prawne” wymagające potrzeby dokonania zasadniczej wykładni ustawy. Za takim stanowiskiem przemawia sposób sformułowania i uzasadnienia przedstawionego Sądowi Najwyższemu pytania. Zauważyć bowiem należy, iż Sąd Okręgowy

zaniechał podjęcia (nawet tylko) próby wyjaśnienia nasuwających mu się wątpliwości interpretacyjnych, co do przedstawionej kwestii, a tym samym nie wskazał także dlaczego w ramach samodzielności jurysdykcyjnej nie mógł sam ich rozstrzygnąć. Nie uzasadnił też dlaczego zgłoszone przez niego „zagadnienie prawne” wymaga „zasadniczej wykładni ustawy”, to jest takiej, która wychodzi poza granice zwykłej wykładni operatywnej. Nie przywołał też już występujących – tak w orzecznictwie, jak i piśmiennictwie – rozbieżności interpretacyjnych odnośnie wskazanego „zagadnienia prawnego”, ani też i takich mogących w tym orzecznictwie zaistnieć, wobec treści określonych uregulowań prawnych. Tym samym nie ulega wątpliwości, że Sąd Okręgowy w O. nie dopełnił wykazania spełnienia wszystkich przywołanych powyżej warunków, określonych w przepisie art. 441 § 1 k.p.k., których to dopiero kumulatywne zaistnienie czyniłoby jego wystąpienie, w tym trybie, do Sądu Najwyższego uprawnionym i skutecznym.

Odnosząc się do zadanego pytania Sąd Okręgowy w O. nadmienił, że po wydaniu wyroku łącznego z dnia 27 maja 2020 r. przez Sąd Rejonowy w O., w sprawie II K (...) /20, nie został wydany kolejny wyrok skazujący M. B. Poza tym, Sąd stwierdził, że przepisy Kodeksu karnego nie przewidują możliwości połączenia kary zasadniczej pozbawienia wolności i kary zastępczej pozbawienia wolności. Te argumenty powinny były przemawiać za określonym rozstrzygnięciem problemu, co do którego Sąd Okręgowy w O. sformułował na podstawie art. 441 § 1 k.p.k. pytanie prawne. Jak wynika jednak z postanowienia tego Sądu, podstawą do przedstawienia Sądowi Najwyższemu zagadnienia prawnego do rozstrzygnięcia była okoliczność, że Sądowi Okręgowemu w O. nie są znane orzeczenia Sądu Najwyższego w tym przedmiocie. Tymczasem brak w dotychczasowym orzecznictwie Sądu Najwyższego orzeczenia odnoszącego się do problemu, który Sąd Okręgowy w O. zobowiązany był rozstrzygnąć podczas rozpoznania zażalenia skazanego, nie stanowi wystarczającej podstawy do wydania postanowienia w trybie art. 441 § 1 k.p.k. Przypomnieć należy, że: *„Wystąpienie z pytaniem prawnym, o którym mowa w art. 441 § 1 k.p.k., nie może służyć poradnictwu prawnemu świadczonemu przez Sąd Najwyższy, nawet jeżeli rzeczywiście sąd pytający nie wie, jaką decyzję ma w sprawie podjąć. Wskazany przepis jest wyjątkiem od reguły zawartej w art. 8 § 1 k.p.k., nakazującej sądowi powołanemu*

do osądzenia konkretnej sprawy samodzielne orzekanie." (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 października 2018 r., I KZP 9/18, OSNKW 2018, z. 12, poz. 76).

Pomimo braku podstaw do wydania w niniejszej sprawy uchwały, zwrócić jednak należy uwagę, że formułując pytanie dotyczące „potrzeby wydania nowego wyroku łącznego” Sąd Okręgowy nie zauważył, że brak materialnoprawnych podstaw do orzeczenia kary łącznej pozbawienia wolności i zastępczej kary pozbawienia wolności wyklucza pozytywną odpowiedź na zadane pytanie. Użyty w art. 575 § 1 k.p.k. zwrot dotyczący „potrzeby wydania nowego wyroku łącznego” należy bowiem odnieść do materialnoprawnych podstaw orzeczenia kary łącznej. *„Chodzi tu o sytuację, gdy po wydaniu wyroku łącznego zostanie wydany lub ujawniony wyrok skazujący, a spełnione są warunki do orzeczenia nowej kary łącznej (art. 85 k.k.).”* (D. Świecki, Komentarz do art. 575 k.p.k., w: Kodeks postępowania karnego. Komentarz. Tom II, pod red. D. Świeckiego, Warszawa 2020, s. 973). Stwierdzenie, że nie ma podstaw do orzeczenia kary łącznej, niweczy potrzebę wydania nowego wyroku łącznego. Rozpoznając wniesione przez skazanego zażalenie Sąd ten stwierdził wprawdzie, że nie jest możliwe połączenie kary pozbawienia wolności i zastępczej kary pozbawienia wolności, ale nie wyprowadził z tego wniosków dotyczących braku możliwości zastosowania art. 575 § 1 k.p.k.

Tymczasem zgodnie z art. 85 § 1 k.k. jedną z przesłanek orzeczenia kary łącznej jest wymierzenie za określone przestępstwa kar tego samego rodzaju albo innych podlegających łączeniu. Takimi karami nie są natomiast kara pozbawienia wolności i kara zastępcza pozbawienia wolności. To przekonanie znajduje oparcie w orzecznictwie sądowym. Jako przykład powołać można wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2010 r., V KK 250/09 (Lex nr 570160), w którym stwierdzono, że: *„Nie ma możliwości objęcia węzłem łączenia kary łącznej kary pozbawienia wolności oraz pozbawienia wolności orzeczonej jako kara zastępcza za wymierzoną karę ograniczenia wolności.”* (zob. również wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2005 r., V KK 129/05, Lex nr 164372; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 lutego 2006 r., IV KK 1/06, OSNwSK 2006, poz.385; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2010 r., IV KK 8/10, Lex nr 575274; postanowienie

Sądu Najwyższego z dnia 1 kwietnia 2011 r., III KK 268/10, Lex nr 860616). To stanowisko akceptowane jest w nauce prawa (zob. J. Giezek, Komentarz do art. 85 k.k., w: J. Giezek (red.), Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz, WKP 2021, teza 18; J. Lachowski, w: Kodeks karny. Komentarz, pod red. V. Konarskiej-Wrzosek, Warszawa 2020, s. 527; P. Kardas, Komentarz do art. 85 kk, w: Kodeks karny. Część ogólna. Tom I. Komentarz do art. 53-116, pod red. W. Wróbla, A. Zolla, Warszawa 2016, s. 460-461; J. Majewski, Komentarz do art. 85 kk, w: J. Majewski, Kodeks karny. Komentarz do zmian 2015, Warszawa 2015, s. 295). Konsekwentnie i powszechnie zauważa się tam, że zgodnie z treścią art. 85 i n. k.k. łączeniu w ramach kary łącznej podlegają:

1. kary stopniowalne tego samego rodzaju (tj. kara grzywny, ograniczenia wolności i pozbawienia wolności);
2. kara ograniczenia wolności z karą terminowego pozbawienia wolności;
3. jednorodne środki karne o charakterze terminowym, tj. określone w art. 39 pkt 1 – 3 k.k..

Równocześnie ustawodawca w sposób szczególny uregulował łączenie niestopniowalnych kar pozbawienia wolności, tj. kary 25 lat pozbawienia wolności i dożywotniego pozbawienia wolności (tak ze sobą, jak również z karami stopniowalnymi – art. 88 k.k.). Nadto w piśmiennictwie nie budzi kontrowersji stanowisko, iż przepisy prawnokarne nie przewidują natomiast możliwości, aby karą łączną obejmować kary zastępcze, określone w miejsce kary ograniczenia wolności lub grzywny. Nie mogą one być łączone ze sobą, nie mogą być także łączone z karami zasadniczymi orzeczonymi w wyrokach skazujących..

Wbrew twierdzeniom Sądu Okręgowego w O., za potrzebą wydania nowego wyroku łącznego w badanej sprawie nie przemawia też wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 czerwca 2019 r., P 20/17 (OTK-A 2019, poz. 29), w którym orzeczono, że: *„Art. 87 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2018 r. poz. 1600, ze zm.) w zakresie, w jakim nakłada na sąd obowiązek połączenia kar pozbawienia wolności i ograniczenia wolności oraz wymierzenia kary łącznej pozbawienia wolności po dokonaniu zamiany kary ograniczenia wolności na karę pozbawienia wolności, jest niezgodny z art. 45 ust. 1 i art. 175 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polski.”* Zdaniem Sądu Okręgowego - Sąd

Rejonowy w O. orzekający w sprawie II K (...)/20, w przedmiocie kary łącznej, kierując się tym wyrokiem, nie objął węzłem wyroku łącznego skazania wyrokiem tego Sądu z dnia 1 sierpnia 2019 r., II K (...)/19, na karę łączną 2 lat ograniczenia wolności. Niemniej jednak ta konstatacja niczego w zaprezentowanej powyżej ocenie sytuacji procesowej skazanego nie jest w stanie zmienić. Faktycznie Sąd Rejonowy orzekając w przywołanej sprawie i uwzględniając treść owego wyroku Trybunału Konstytucyjnego odstąpił od objęcia węzłem wyroku łącznego także skazania M. B. tym wyrokiem. Możliwość podjęcia takiej decyzji stworzył temu Sądowi właśnie przywołany wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 czerwca 2019 r. wydany w sprawie P 20/17. Niemniej jednak w świetle tego wyroku nadal istnieje możliwość łączenia kar pozbawienia wolności z karami ograniczenia wolności, przy stosowaniu zamiennika o jakim mowa w art. 87 § 1 k.k., ale sąd orzekający nie jest już do tego zobligowany. Dotychczasowe uregulowanie nie pozostawiało sądowi swobody kształtowania rodzaju kary łącznej. Ten wyrok Trybunału wszedł w życie z dniem 18 czerwca 2019 r. i od tej daty wciąż dopuszczalne jest łączenie kary pozbawienia wolności i kary ograniczenia wolności, ale już na zasadzie fakultatywności. Z tej możliwości właśnie skorzystał wobec skazanego Sąd Rejonowy w O. orzekający w sprawie II K (...)/20 w przedmiocie wydania wyroku łącznego, dając temu skazanemu możliwość wykonania orzeczonej w sprawie II K (...)/19 tego Sądu kary 2 lat ograniczenia wolności. Skazany jednak z tej możliwości nie skorzystał. To skutkowało koniecznością zamiany tej kary ograniczenia wolności na karę zastępczą pozbawienia wolności, stosownie do regulacji z art. 65 k.k.w. Taka zaś kara – jak to już nadmieniono – nie podlega łączeniu z karą pozbawienia wolności. Skoro tak, to tym samym nie zaistniała też „realna potrzeba wydania nowego wyroku łącznego”, w rozumieniu przepisu art. 575 § 1 k.p.k. Ta wszak materializuje się tylko w dwóch procesowych sytuacjach. Po pierwsze wówczas, gdy skazany popełnia kolejne, nowe przestępstwo i zapada wobec niego prawomocny wyrok skazujący, w którym orzeczona kara, z uwagi na swój rodzaj oraz spełnienie pozostałych warunków określonych prawem materialnym (art. 85 § 1 k.k.), podlega łączeniu z co najmniej jedną karą lub karami, które zostały wymierzone w wyrokach jednostkowych objętych wyrokiem łącznym. Druga natomiast sytuacja kreująca „potrzebę wydania

nowego wyroku łącznego” zaistnieje wtedy, gdy w dotychczasowym układzie skazań objętych już wyrokiem łącznym następuje zmiana, bowiem jedno (lub więcej z nich) traci swój prawny byt. Może to być spowodowane różnymi przyczynami, np. uchYLENIEM jednego z wyroków jednostkowych na skutek uwzględnienia kasacji, wznowienia postępowania, czy też skutkiem zastosowania wobec skazanego amnestii lub ułaskawienia. W rozpoznawanej sprawie żadna z tych przywołanych sytuacji skutkujących potrzebą „wydania nowego wyroku łącznego” wobec skazanego nie zaistniała. Na pewno po wydaniu przez Sąd Rejonowy w O. wyroku łącznego w sprawie II K (...)/20, nie zapadł wobec niego prawomocny wyrok skazujący, którym orzeczono karę za kolejne, popełnione przez niego przestępstwo podlegającą łączeniu z co najmniej jedną karą lub karami objętymi przywołanym wyrokiem łącznym. Zarządzenie, wydane na podstawie art. 65 k.k.w., postanowieniem wykonania kary zastępczej pozbawienia wolności zamiast kary ograniczenia wolności nie stanowi wszak nowego wyroku skazującego. Nadto ta – w ten sposób określona – zastępcza kara pozbawienia wolności, orzeczona zamiast kary ograniczenia wolności nie podlega – jak to już wskazano – łączeniu, ani z innymi karami zastępczymi, ani też z karami „zasadniczymi”. Nie jest bowiem karą wobec nich jednorodną. Dalej, nie zaistniała także druga sytuacja uzasadniająca potrzebę wydania nowego wyroku łącznego. Wyrok Sądu Rejonowego w O. z dnia 1 sierpnia 2019 r. wydany w sprawie II K (...)/19 skazujący M. B. na karę 2 lat ograniczenia wolności nie utracił swojej mocy, jak też i nie uległ zmianie. Konsekwencją zamiany kary ograniczenia wolności na zastępczą karę pozbawienia wolności jest wprawdzie wygaśnięcie z mocy prawa wszystkich ciążących na skazanym obowiązków związanych z karą ograniczenia wolności, ale nie jest to równoznaczne z utratą mocy samego wyroku skazującego. Bezsporne jest zaś, że ten nadmieniony wyrok był już przedmiotem rozstrzygnięcia zawartego w wyroku łącznym z dnia 27 maja 2020 r., wydanym w sprawie II K (...)/20 (w zakresie tego skazania umorzono postępowanie na mocy art. 572 k.p.k.). Wspomniany wyrok łączny (i to zawarte w nim orzeczenie), podobnie jak każdy inny wyrok, z chwilą uprawomocnienia, stworzył stan rzeczy osądzonej. Stąd też ponowne wydanie wyroku łącznego w zakresie skazań tymi samymi wyrokami jednostkowymi za te same czyny popełnione przez tę samą osobę naruszałoby

zakaz *ne bis in idem*. Prawomocność takiego wyroku łącznego oznacza bowiem formalną i materialną prawomocność poszczególnych zawartych w nim rozstrzygnięć w zakresie dotyczącym przedmiotu jego orzekania, tak tych pozytywnych, jak i negatywnych. Ich wzruszenie jest możliwe tylko poprzez wniesienie stosownego środka zaskarżenia (zwyczajnego lub nadzwyczajnego) lub też w przypadku zaistnienia okoliczności o których mowa w przepisach art. 575 § 1 lub 2 k.p.k. Z tych to względów **zarządzenie w trybie określonym w art. 65 k.k.w. zastępczej kary pozbawienia wolności w miejsce kary ograniczenia wolności, która nie została wcześniej połączona z karą pozbawienia wolności, nie rodzi, wskazanej w art. 575 § 1 k.p.k., potrzeby wydania nowego wyroku łącznego.**

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.